

Bình luận thời sự:

Tác giả Đào Như

ĐÀM PHÁN MỸ-TRUNG TẠI SUNNYLANDS

BỐI CẢNH CỦA BUỔI ĐÀM PHÁN

Hôm thứ sáu, ngày 7 tháng 6 vừa rồi, lúc 11:00 giờ trưa, *giờ Chicago*, Tổng thống Obama có mở cuộc họp báo tại tòa Bạch Ốc đề cập đến vấn đề Bảo hiểm Y tế-*Obamacare*. Mở đầu buổi họp báo, Tổng thống Obama nói: Chỉ còn mấy tiếng đồng hồ nữa, sau khi gặp quý vị ở đây, tôi sẽ bay đến trang trại Rancho Mirage, khu nghỉ dưỡng Sunnylands, nam California để gặp gỡ ông Tập, (*Mr Xi*), nhà lãnh đạo Trung Quốc. Tuy nói vậy, Tổng thống Obama thản nhiên tiếp tục đề cập đến vấn đề *Obamacare*: Ông nói là ông muốn 11 triệu người dân Mỹ ở California hiện không có bảo hiểm y tế, sẽ được hưởng bảo hiểm y tế theo chính sách *Obamacare*. Và Tổng thống Obama nói là ông quyết tâm làm chuyện đó vì ông muốn tiểu bang California trở thành mẫu mực, điển hình cho sự thành công và lớn mạnh của cuộc cách bảo hiểm y tế mà chính ông đề xuất trong 5 năm qua. Đồng thời, sau lúc đó, ông Obama cũng trả lời thỏa đáng những câu hỏi của báo chí về những chủ đề thời sự khác...

Trong lúc đó, có lẽ Ông Tập Cận Bình, nhà lãnh đạo TQ đang ở một nơi nào đó tại vùng nắng ấm Nam California và đang trên đường hướng đến trang trại Rancho Mirage. Thật sự khu viên nghỉ dưỡng Annenberg Retreat ở Sunnylands cũng chỉ là trạm dừng chân thứ tư của nhà lãnh đạo TQ, sau khi tham dự những cuộc đàm phán ở Trinidad, *Tabago*, Costa Rica và Mexico. Trước khi đến gặp ông Obama ở Annenberg Retreat, ông Tập hôm 4 tháng 6 có buổi đàm phán quan trọng về tự do mậu dịch giữa TQ và Mexico, với tân Tổng thống của nước này, ông Enrique Peña Nieto. Báo giới Mỹ ngạc nhiên trước bước đi này của nhà lãnh

đạo Trung Quốc. Báo mạng *thediplomat.com* lên tiếng cảnh báo: Ông Tập, nhà lãnh đạo TQ, đang có mặt tại Mexico, và đang khởi động quan hệ mậu dịch mới với tân Tổng thống của nước này. Báo *The Wall Street Journal* thì tỏ ra hết sức ngạc nhiên về việc nhà lãnh đạo TQ, ông Tập Cận Bình vừa vội vàng ký một loạt thỏa ước thương mại với ông Enrique P. Nieto gồm có các mặt hàng: Thực phẩm, may dệt (*Textiles*), năng lượng, cơ sở hạ tầng đào tạo giáo dục... Theo những thỏa ước thương mại mới này, xem chừng Mexico có nhiều ưu tiên như Mexico được quyền xuất cảng một lượng lớn thịt heo, và nhiều loại rượu mạnh đặc biệt của Mexico, *Tequila*, sang TQ. Có một điều khoản lạ lùng trong những thỏa ước thương mại mới giữa TQ và Mexico là TQ sẽ xuất cảng qua Mexico những sản phẩm, những mặt hàng chưa hoàn tất (*unfinished products*). Công nhân Mexico sẽ làm những việc gia công hoàn tất những mặt hàng đó. Khi đó các mặt hàng này trở thành sản phẩm của Mexico. Với lợi thế Tự do mậu dịch-FTA- với Bắc Mỹ, Mexico sẽ xuất khẩu những mặt hàng này vào Mỹ và Canada. Như thế cả hai bên: TQ và Mexico đều có lợi. Hình như chiến thuật thương mại này đã thực hiện rồi. Trong năm qua xuất khẩu của Mexico vào Mỹ tăng gấp bội lần át cả mọi quốc gia khác, ngay cả TQ. <http://www.businesswithoutborders.com/industries/retail/why-mexico-and-china-are-jump-starting-free-trade/>

Thế thì, hà cớ gì hai ông Tập và Obama vội vàng có buổi gặp gỡ nhau tại trung tâm nghỉ dưỡng Annenberg Retreat thay vì họ có thể chính thức gặp nhau vào tháng 9 tới theo đúng nghi lễ ngoại giao, có tiếng súng thần công đại bác chào mừng, có kèn, có trống, có quân đội dàn chào, có dạ tiệc... Không lẽ họ vội vã gặp nhau để cả hai bên cùng nghe nhau kể lể, than phiền, về vấn đề An Ninh Mạng, một vấn đề hoàn toàn ảo. Ấy thế mà ông Obama và ông Tập đã thật sự gặp nhau thân thiện, tay bắt mặt mừng vào buổi xế trưa ngày thứ Sáu, 7 tháng 6 tại khu nghỉ dưỡng Sunnylands chan hòa nắng ấm phía nam tiểu bang California.

NỘI DUNG CUỘC ĐÀM PHÁN

Trong những ngày 7,8 tháng 6 vừa qua thế giới hướng về khu nghỉ dưỡng Sunnylands phía nam California, ở đó cuộc đàm phán Mỹ Trung đang diễn ra. Tại buổi gặp gỡ này, Tổng thống Hoa Kỳ, Barack Obama bày tỏ hy vọng hai quốc gia

Mỹ và TQ sẽ xây dựng mô hình hợp tác mới dựa trên những mối quan tâm chung và sự tôn trọng lẫn nhau. Tổng thống Obama cũng cho hay là Mỹ không có ý định kiểm chế hay bao vây Trung Quốc, cáo buộc mà Bắc kinh thường viện dẫn để miêu tả mục đích của chiến lược “*Xoay Trục Châu Á*” của Washington.

Trong khi đó, nhà lãnh đạo Trung Quốc, Chủ tịch Tập Cận Bình, tuyên bố, ông muốn làm mới mối quan hệ Mỹ Trung sau thời gian mối quan hệ này trở nên căng thẳng vì TQ phản ứng dữ dội với chiến lược “*Xoay Trục Châu Á*” của Mỹ. Ông Tập tuyên bố: Thái Bình Dương đủ rộng lớn cho cả Mỹ và Trung Quốc.

Phía Bộ Quốc phòng Mỹ cũng đưa ra cáo buộc tin tặc Trung Quốc tấn công hệ thống mạng của chính phủ và các doanh nghiệp Hoa Kỳ, đánh cắp nhiều bí mật quốc phòng quân sự, nhiều công nghệ nhạy cảm của Mỹ. Hoa Kỳ đang đối mặt với tin tặc tấn công mạng cũng như việc ăn cắp sở hữu trí tuệ.

Bắc kinh cũng lên tiếng chối bỏ cáo buộc này của Washington và Bắc Kinh nói là họ cũng có trong tay bằng chứng tin tặc Mỹ cũng nhiều lần tấn công mạng của chính phủ Trung Quốc.

Cuối cùng cả hai phía Mỹ và TQ đồng ý hợp tác tích cực với nhau để giải quyết những dị biệt còn tồn tại tốt hơn là tranh cãi vấn đề an ninh mạng.

Tại Sunnylands Tổng thống Obama và Chủ tịch Tập Cận Bình cùng đề cập đến vấn đề khác, trong đó chủ yếu có vấn đề vũ khí hạt nhân của Bắc Triều Tiên-BTT. Cả hai Mỹ và TQ đều nhất trí cần giải giới vũ khí hạt nhân của nước này. Washington và Bắc kinh đều khẳng định, không chấp nhận BTT là quốc gia có vũ khí hạt nhân. Hai ông Obama và Tập Cận Bình cam kết sẽ sát cánh cùng làm việc để tăng cường sự hợp tác và đối thoại hướng đến chính sách phi hạt nhân hóa...

KẾT QUẢ CỦA BUỔI ĐÀM PHÁN MỸ-TRUNG TẠI SUNNYLANDS

Không khí đàm phán tại Sunnylands không có gì gọi là căng thẳng, trái lại có thể nói rất thẳng thắn, chân tình, cởi mở và thoải mái. Hai nhà lãnh đạo TQ và Hoa Kỳ có những giờ thư giãn, cùng nhau tản bộ trên những lối mòn trong khung viên của trung tâm nghỉ dưỡng Annenberg Retreat. Ông Obama, ông Tập cùng ngồi chung với nhau trên một ghế gỗ tùng có chạm hàng chữ Hán và Anh ngữ có cùng chung một ý nghĩa, trông thật ấn tượng. Nói chung các quan sát viên và báo giới có cảm tưởng cuộc gặp gỡ của hai nhà lãnh đạo TQ và Hoa Kỳ lần này tại Rancho Mirage không mang nặng tính chất đàm phán mà chỉ có tánh chất của buổi họp sơ bộ có mục đích hạ thấp những rào cản, giảm nhẹ những mâu thuẫn, nếu có, để dọn đường cho những buổi họp Mỹ-Trung trong tương lai quan trọng hơn.

Cuối buổi họp lần này, món quà lưu niệm của Tổng thống Obama tặng Chủ tịch Tập Cận Bình là ghế gỗ làm bằng gỗ tùng đỏ của California, cái ghế gỗ tại khung viên nghỉ dưỡng Sunnylands mà hai ông đã cùng ngồi chung trên đó, đàm đạo thư giãn. Phải chăng, một lần nữa, Tổng thống Obama đồng ý chia sẻ quan điểm của Chủ tịch Tập Cận Bình về một Thái Bình Dương đủ lớn rộng cho Trung Quốc và Hoa Kỳ ?./.

Đào Như

Oak park, Illinois, USA

13-June-2013

